

Tryggare klassrum

10 förslag för mer ordning och arbetsro i skolan

2006-08-19

Elever med svårigheter drabbas mest i stökiga klassrum

Det har gått så långt att vi slutat förvåna oss när vi hör exempel på lärare eller elever som kränkts i skolan. Men vi får inte ge upp kampen mot mobbning och stök i skolan. Det finns många åtgärder att vidta som skulle underlätta situationen för de lärare och elever som försöker skapa en bättre arbetsmiljö i skolan.

Bristen på lugn och arbetsro i skolan är mycket allvarlig. Det är alltid eleverna som har svårigheter för skolarbetet som drabbas hårdast när det är stökigt på lektionerna. Flickor är särskilt utsatta i en skola där vardagsvåld, mobbning och oordning härskar.

En lugn och trygg studiemiljö är inte detsamma som äldre tiders kadaverdisciplin eller de vuxnas oinskränkta makt över eleverna. Det handlar heller inte om att motverka aktiva och engagerade elever. Tvärtom är ett bra klassrumsklimat, grundläggande trygghet och ordning i skolan, en förutsättning för allt detta.

Hot och våld mot lärare ökar

Dödshot, slag och sparkar. Våld och hot är i dag två av skolans största problem.

Arbetsgivaren är, enligt arbetsmiljöverket, skyldig att anmäla allvarliga händelser på arbetsplatsen till Arbetsmiljöverket. Det kan handla om olyckor och skador, men också hot och våld.

Ny statistik visar att Arbetsmiljöverket fick in 534 2§-anmälningar om mycket allvarligt våld och grova hot på svenska skolor under 2005. I 151 fall är det lärare drabbats.

Vi har gått igenom samtliga anmälningar om hot och våld mot lärare. Anmälningarna handlar om dödshot, strypgrepp, slag med bandyklubba och hot med kniv. Många fall handlar om lärare som råkat illa ut när de ingripit mot elever som bråkar.

Av de 151 fallen handlar 94 om våld och 57 om hot.

I de 94 fallen av våld mot lärare:

- i 89 fall utförs våldet av en elev
- i 2 fall slår en förälder läraren
- i 3 fall misshandlar en obehörig person läraren på skolans område

Av de 89 fallen där en elev är gärningsman:

- i 47 fall blir läraren sparkad och/eller slagen
- i 11 fall kastar eleven någonting på läraren (sten, pärm, penna, sax, boll, bandyklubba)
- i 7 fall blir läraren slagen med ett tillhygge (bandyklubba, lång linjal, krycka, brännbollsträ)
- i 6 fall blir läraren knuffad
- i 3 fall blir läraren skallad
- i 3 fall tar eleven stryptag på läraren
- i 2 fall vrider eleven om lärarens fingrar, ena gången stukar läraren fingret

- i 2 fall blir läraren fälld
- i 1 fall blir läraren nedbrottad

I de 57 fallen av hot mot lärare:

- i 49 fall är det en elev som hotar läraren, varav 10 dödshot
- i 8 fall är det en förälder som hotar läraren

I 18 fall använder eleven ett tillhygge när han/hon hotar läraren, varav 4 fall med kniv, 3 med bandyklubba, 3 med sax, 2 med softairgun, 1 med skruvmejsel, 1 med påk, 1 med pittbull, 1 med lång linjal, 1 med kvastskäft.

Två exempel på fall:

- Borås, den 3 februari 2005. En fjortonåring angriper tre gånger en annan elev. När läraren försöker hindra ett fjärde påhopp hotar fjortonåringen att skära halsen av läraren. Han skriker "kärringjävel" och "hora" blandat med andra svordomar till läraren, och kallar sitt offer för "judesvin" och "blatte". Fjortonåringen skriker att "såna judesvin som du borde inte få bo här i Sverige" och att den andra eleven kommer att dö om han kommer till skolan nästa dag.
- Söderhamn, den 20 september 2005. En lärare försöker hindra en elev från att bråka i skolans cafeteria. Eleven springer i väg. När läraren ställer sig i vägen för att tillrättavisa eleven uppstår ett tumult. Eleven blir aggressiv och skallar läraren två gånger, lärarens läpp spricker. När situationen har lugnat ned sig springer eleven återigen i väg, på vägen ut sparkar han sönder flera lampor.

Över 100 000 barn blir mobbade

Någonstans mellan tre och tio procent av eleverna blir mobbade. Barnombudsmannen menar att det rör sig om drygt hundratusen barn. Det kan handla om allt från elaka ord, knuffar och slag till någon form av utfrysning eller hånskratt. En genomgång av alla anmälningar till Skolverket om kränkningar i skolan visar att mobbningen tenderar att bli grövre.

Mobbning är ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för andra människor. Alla i skolan måste därför tydligt visa att mobbning aldrig kommer att accepteras. Begreppet mobbning får heller inte användas för att bagatellisera våldshandlingar bara för att de sker inom skolans värld

Problemen med mobbning kan bara lösas genom ett långsiktigt arbete tillsammans med eleven som mobbar, dennes föräldrar och professionell hjälp utifrån. Mobbaren ska få stöd för att komma ur sitt destruktiva beteende, men när alla andra åtgärder har vidtagits eller bedöms som otillräckliga måste eleven tillslut kunna tvingas byta skola. Det får aldrig vara så att den mobbade eleven som tvingas lämna skolan. Alla skolor ska ha en fungerande handlingsplan mot mobbning.

Ett ordningsomdöme skulle främja skolans fostrande roll

1. Inför ett ordningsomdöme.

Vi måste komma till rätta med stöket i skolan. Det är viktigt att poängtera att skolan har två uppdrag som är nära förbundna med varandra. Det ena är uppdraget att ge eleverna de kunskaper de har rätt till. Det andra är uppdraget att fostra eleverna till demokratiska samhällsmedlemmar. I läroplanen står att eleven ska fostras till rättskänsla, generositet, tolerans och ansvarstagande. Till de värden skolan ska förmedla till eleverna hör jämställdhet mellan kvinnor och män och solidaritet med svaga och utsatta. Läroplanens ord är svåra att sätta i samband med den verklighet som präglar många skolor, där flickor får höra kränkande tillmälen och elever som behöver lugn och ro för att lära sig störs av sina så kallade klasskamrater.

Folkpartiet menar att det är hög tid att utvärdera i hur hög grad skolan och eleverna lyckas även med detta andra uppdrag. Vi vill införa ett modernt ordningsbetyg, ett ordningsomdöme. Betyget eller omdömet ska dessutom innehålla uppgifter om olovlig frånvaro.

Ordningsomdöme i andra europeiska länder

I den svenska skoldebatten har folkpartiets förslag om ett ordningsomdöme, som det vanligtvis kallas i debatten, fått hård kritik. Det har kallats otidsenligt och en återgång till den gamla auktoritära skolan. Sanningen är dock att Sverige är ett av få länder i Europa som inte sätter betyg eller ger ett omdöme om elevernas uppförande. Så sker till exempel i våra grannländer Norge, Danmark och Island.

Nedan följer en sammanställning av hur ordningsomdömen utformas i några länder. Detta är ingen uttömmande lista på vilka länder som har ordningsomdöme, utan är bara de som vi har kunnat finna med hjälp av sökningar i olika databaser och ett enkätutskick från Riksdagens utredningstjänst till kontaktpersonerna i Eurydice, Europakommissionens informationsnätverk i utbildningsfrågor.

Belgien

I Belgien tar betyget upp elevens personlighetsutveckling och förhållningssätt till lärandet.¹

Danmark

Elever och föräldrar ges skriftlig eller muntlig information om elevens personliga och sociala utveckling.²

¹ Kapitel 4.12 Leistungsbeurteilung, <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=BD&language=VO> den 17 augusti 2006.
Kapitel 4.12 Évaluation des élèves, <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=BF&language=VO>, den 17 augusti 2006.
kapitel 4.12 Pupil Assessment, <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=BN&language=EN> den 17 augusti 2006.

² Kapitel 4.12 Pupil Assessment, <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=DK&language=EN>, den 17 augusti 2006.

Finland

Målen för elevens uppförande bör ingå i den lokala läroplanen. Uppförandet ska bedömas av alla lärare som undervisar eleven. Bedömningen av uppförandet fokuserar elevens sätt att ta hänsyn till andra människor och till omgivningen och hur eleven följer regler. ³

Varje kommun avgör hur ordningsomdömet ska se ut. ⁴ Ordningsomdömet ingår inte i slutbetyget men på förfrågan kan ordningsomdömet bifogas slutbetyget. ⁵

Här ett exempel från Nordsjö lågstadieskola i Helsingfors som ger följande skriftliga utlåtande i årskurserna 1-3: ⁶

	Utmärkt	Bra	Vanligen	Kunde förbättras
Följer skolans och klassens regler				
Visar vänlighet mot andra				
Tar hand om sitt arbetsmaterial				
Gör sina uppgifter omsorgsfullt				
Är aktiv under lektionerna				
Koncentrerar sig på arbetet				
Utför hemuppgifter				
Har förmåga att samarbeta				
Ger kamraterna arbetsro				

Grekland

Elevens arbetsinsats, motivation, initiativrikedom, kreativitet, förmåga att samarbeta och respektera skolans regler ingår i bedömningen av eleverna. ⁷

Italien

Elevens uppförande utvärderas årligen av läraren som ansvarar för utbildningen enligt den individuella studieplanen. ⁸ Betyget visar elevens personlighetsutveckling och vilket ansvar hon eller han tar för att lära sig. ⁹

Japan

Varje termin betygsätts elevernas sociala och personliga utveckling utifrån vissa kriterier i tre steg. Betygen innehåller också uppgifter om närvaro. ¹⁰

³ Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2004, s 262.

⁴ Krisse Hannén, Utbildningsstyrelsen. 2006-08-15. Tfn 00358 9 77477313.

⁵ Mari Väsänen, Finnish Eurydice Unit. 2006-08-15.

⁶ Enligt Ole Sandbacka, rektor på Nordsjö lågstadieskola. Ole.sandbacka@edu.hel.fi

⁷ Kapitel 4.12.1 Purpose and Significance of Pupil Assessment, <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=GR&language=EN>, den 17 augusti 2006.

⁸ Kapitel 4.12 Pupils' Assessment, <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=IT&language=EN>, den 17 augusti 2006.

⁹ International Review of Curriculum and Assessment Frameworks Internet Archive. www.inca.org.uk den 16 augusti 2006.

¹⁰ International Review of Curriculum and Assessment Frameworks Internet Archive. www.inca.org.uk den 16 augusti 2006.

Kanada (Ontario)

I en separat del på betyget utvärderas elevens förmåga att samarbeta och göra läxor.¹¹

Korea

I betyget ingår information om elevens sociala utveckling, närvaro, uppförande och moralisk utveckling.¹²

Nederländerna

Om det finns anmärkningar om en elevs uppförande brukar skolorna i de flesta fall lämna dessa i form av en skriftlig kommentar vid sidan av betyget.¹³

Norge

Ett betyg ges i ordning och uppförande som ska ge uttryck för om eleven tar ansvar, är punktlig och pålitlig samt uppträder hänsynsfullt och hövligt mot andra. Hänsyn ska också tas till om eleven har ogiltig frånvaro och följer de ordningsregler som skolan har. Betygen sätts i en tregradig skala: Bra, Ganska bra och Inte så bra.¹⁴

Polen

Betyg i uppförande sätts i en sexgradig skala: Utmärkt, Mycket bra, Bra, Tillfredsställande, Acceptabelt, Oacceptabelt och Förkastligt. Uppförandebetyget ingår i det betyg som sätts efter varje skolår från 1 till 4 årskurs. I årskurs 1-3 får eleverna ett certifikat med kommentarer, bl a om uppförande.¹⁵

Slovakien

Elevernas uppförande betygsätts enligt skalan Mycket bra (1), Tillfredsställande (2), Mindre tillfredsställande (3) och Otillfredsställande (4).¹⁶

Storbritannien

I Skottland får föräldrarna en rapport med information om elevens personliga och sociala utveckling i skolan.¹⁷ I England och Wales måste varje skolstyrelse ha skrivna uppförande- och disciplinregler.¹⁸ I England skriver huvudläraren en rapport för varje elev och inkluderar

¹¹ International Review of Curriculum and Assessment Frameworks Internet Archive. www.inca.org.uk den 16 augusti 2006.

¹² International Review of Curriculum and Assessment Frameworks Internet Archive. www.inca.org.uk den 16 augusti 2006.

¹³ Raymond Vanderree, Eurydice-ansvarig i Nederländerna i svar på enkät från Riksdagens utredningstjänst den 15 augusti 2006.

¹⁴ Förordning till skollagen (Forskrift til opplæringslova) § 4-9 Standpunkt- og terminkarakterer i orden og åtfærd for elevar, § 4-14 Karakterer i orden og åtfærd. Mer information på

http://odin.dep.no/odinarkiv/norsk/bondevik/kuf/dok/014005-990187/dok-bn.html#P337_27863 och

http://odin.dep.no/kd/norsk/dok/andre_dok/veiledninger/014005-990234/hov002-bn.html

¹⁵ Svar den 17 augusti 2006 från Magda Fells, den polska Eurycideenheten, på enkät från Riksdagens utredningstjänst.

¹⁶ Kapitel 4.12 Pupil Assessment,

<http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=SK&language=EN> den 17 augusti 2006.

¹⁷ Kapitel 4.12 Pupil Assessment,

<http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=SC&language=VO> den 17 augusti 2006.

¹⁸ International Review of Curriculum and Assessment Frameworks Internet Archive. www.inca.org.uk den 16 augusti 2006.

vanligen kommentarer om elevens uppförande och attityd. Rapporterna innehåller alltid information om elevens närvaro.¹⁹

Tjeckien

Varje termin får eleverna ett betyg som inkluderar en bedömning av elevens uppförande. Det betygsätts i följande steg: Mycket bra (1), Tillfredsställande (2) och Otillfredsställande (3). Det krävs att ordningsomdömet är mycket bra för att det sammanfattande betyget för eleven ska bli "passed with honours".²⁰

Tyskland

Ordningsomdöme avskaffades i Tyskland på 1960-talet men 1999 återintroducerades de i två delstater och sedan dess har fler följt efter. Eleverna får skriftliga betyg i uppförande i slutet av skolåret från årskurs ett eller efter i samband med avslutningen på den obligatoriska skolgången. Betygen sätts i en skala 1 (Mycket bra) – 5 (Bristfällig) på följande områden: punktlighet, pålitlighet, deltagande, uppförande och flit. En lärarkonferens beslutar om vilket betyg eleven ska få på förslag från klassläraren. För sexåringar görs en kvalitativ beskrivning av uppförandet.²¹

Bedömningen kan inkludera elevens sociala förhållningssätt i skolan och förhållningssättet i undervisningen. Denna bedömning görs antingen i form av ett betyg eller som en anmärkning.²²

Ungern

I Ungern ingår i terminsbetygen en bedömning i uppförande, hur hårt eleven arbetar och vilken attityd eleven uppvisar till skola och lärande. Bedömningen sker i fyra steg: exemplariskt (5), bra (4), varierad (3) och dålig (2).²³

Ökade befogenheter för lärarna

2. En elev som gör sig skyldig till våld, hot eller andra allvarliga kränkningar, ska kunna flyttas eller tillfälligt stängas av från skolan. Detta ska även gälla grundskoleelever.
3. Störande föremål ska beslagtogs.
4. Allvarliga brott ska alltid polisanmälas.

Skolpolitikerna har under årtionden försämrat möjligheterna för lärare att komma till rätta med ordningsproblemen i skolan. Bakgrunden är att den socialdemokratiska skolideologins bild av rättvisa och jämlikhet är att alla problem ska lösas i klassens ram – även om det får så absurda konsekvenser som att en elev tvingas sitta i bänken bredvid en elev som kränker

¹⁹ Catherine Andrews Eurydice-ansvarig i Storbritannien, i svar på enkät från Riksdagens utredningstjänst 17 augusti 2006.

²⁰ Stanislava Brozova, Eurydice-ansvarig i Tjeckien, i svar på enkät från Riksdagens utredningstjänst augusti 2006.

²¹ Brigitte Lohmar, Eurydice-ansvarig i Tyskland, i svar på enkät från Riksdagens utredningstjänst 16 augusti 2006.

²² Kapitel 4.12 Leistungsbeurteilung, <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=DE&language=VO>, den 17 augusti 2006.

²³ Kapitel 4.12.2 Pupil Assessment på sidan <http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=HU&language=EN> samt svar 16 augusti 2006 från Dora Demeter på den ungerska Eurodyce-enheten på förfrågan från Riksdagens utredningstjänst.

honom eller henne. Folkpartiet menar att om ingenting annat hjälper, måste skolan få flytta eller tillfälligt stänga av en elev som allvarligt kränkt andra. Det är en effektiv åtgärd eftersom en förutsättning för mobbningen ofta är att mobbarna agerar i gäng.

Innan det går så långt behövs en trappa av åtgärder som en lärare kan vidta. Även mindre förseelser måste uppmärksammas eftersom mobbning ofta kan bestå av flera händelser, som var för sig inte betraktas som så allvarliga, men sedda i ett sammanhang innebär mycket allvarliga kränkningar.

Det behövs därför förändringar i grundskoleförordningens 6 kap 9 §. Det som där står är att om en elev uppträder olämpligt eller gör sig skyldig till en mindre förseelse, ska läraren uppmana eleven att ändra sitt uppförande. Om detta inte hjälper ska läraren kontakta elevens vårdnadshavare. Läraren får visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av pågående undervisningspass eller låta eleven under uppsikt stanna i skolan högst en timme efter skoldagens slut.

I 10 § anges vad läraren får göra om eleven fortsätter uppträda olämpligt: Då ska saken anmälas till rektorn och elevvårdskonferensen, som ska försöka få eleven att bättra sig. Sedan är lärarens möjligheter uttömda. Det är en otydlig och otillräcklig grundskoleförordning.

Vi i folkpartiet menar, att det i förordningen tydligt måste framgå att en lärare ska kunna ge eleven en skriftlig varning, beslagta störande föremål och avvisa obehöriga personer från skolan. Det ska finnas en policy för polisanmälningar på skolan. Alla allvarliga brott ska polisanmälas. Styrelsen ska kunna flytta elever och stänga av även grundskoleelever i några veckor i allvarliga fall av kränkningar, våld eller hot om våld.

Stävja skolket

5. Skolk ska skrivas in på betyget. För att få betyg i ett ämne, måste eleven ha varit närvarande i tillräcklig omfattning.

6. Studiebidragen ska dras in oftare vid omfattande skolk.

Skolk är ett växande problem i många skolor. Skolk gör det svårt att bedriva en meningsfull undervisning och skapar ordningsproblem både i och utanför klassrummet. Såväl lärare, skolledare som politiker måste ge tydliga signaler om att skolan inte är ett "öppet hus" där man kan komma och gå som man vill.

Folkpartiet anser att det ska vara möjligt att ange ogiltig frånvaro på betygen. Skolverket beslutade för några år sedan att det inte är tillåtet. Skolverkets tolkning saknar grund i skollagstiftningen och ska därför upphävas. I tidigare årskurser ska föräldrarna regelbundet få skriftlig information om sina barns frånvaro.

Närvarokravet måste hävdas också i en frivillig skolform som gymnasieskolan med elever som uppnått myndighetsåldern. För att få betyg ska eleven ha varit närvarande på lektionerna. I gymnasiet ska kraven och rutinerna skärpas så att elever som inte är närvarande i tillräcklig omfattning, inte får något studiebidrag från CSN. Förra året förlorade 2,7 procent av eleverna sitt studiebidrag på grund av att de skolkat mer än tjugo procent av tiden. Sannolikt är den verkliga siffran betydligt mycket högre.

Stödinsatser ger en lugnare skola

7. En speciallärarutbildning med 500 utbildningsplatser ska starta.
8. Mål och nationella prov ska införas i årskurs tre i läsning och skrivning.
9. Mer tid till svenskämnet.
10. Elever som inte når målen ska ha rätt till extra tid i form av exempelvis sommarstudier eller ett extra läsår.

Som nämndes ovan, ger minskat stök ökade kunskaper. Sambandet fungerar också i motsatt riktning: elever som får stöd och känner att de hänger med i undervisningen, blir mer motiverade och får mindre anledning att ägna sig åt mindre konstruktiva sysselsättningar. En skolpolitik som betonar kunskap och ordning är i sig ett mycket viktigt bidrag till en skola som i större grad präglas av arbetsro och harmoni.

Det finns därför anledning att även här ta upp vilka åtgärder folkpartiet anser behövs för att stärka skolans kunskapsuppdrag. Ungdomar som lämnar skolan utan tillräckliga baskunskaper är dömda på förhand. Folkpartiet vill införa en kunskapsskola, en skola där eleven tidigt möter krav, utvärderingar – men också tidigt får stöd och hjälp när så behövs. Att lära sig läsa och räkna i gymnasiet är på tok för sent men ändå är det så det ser ut för alltför många elever.

Nöden är uppfinningarnas moder och svårigheter att rekrytera tillräckligt många lärare har gjort det modernt att låta elever utföra eget arbete under ibland ganska stor del av skoldagen. Stat och kommun måste åtgärda den växande lärarbristen. För sådan lärarlös ”undervisning” medför att eleverna lämnas åt sig själva i allt högre grad och det kan leda till en kultur där den starkes rätt hävdas. Det behövs utbildade lärare för att klara att ge eleverna den undervisning och det stöd de har rätt till.

Det behövs också speciallärare. Eftersom socialdemokraterna vill att alla problem ska lösas i klassens ram, anser de att det är fult att få hjälp enskilt eller i mindre grupp av en speciallärare. De har lagt ned speciallärarutbildningen. Dagens specialpedagogutbildning är inriktad på att ge stöd till skolledning och andra lärare. Folkpartiet anser att både specialpedagoger och speciallärare behövs i den svenska skolan. Vi vill starta en speciallärarutbildning som utbildad lika många speciallärare som det idag finns specialpedagoger. Många gånger får de elever som har behov av de bäst utbildade lärarna, i stället personal som helt saknar pedagogisk utbildning. Speciallärare har ersatts av elevassistenter. Det behövs en pedagogisk utbildning för att klara stödja läs- och skrivutvecklingen för elever med svårigheter.

Vi måste säkerställa att alla elever som är i behov av särskilt stöd upptäcks i tid. Det är visserligen så att den absoluta majoriteten av lärarna har god uppsikt över vilka elever som behöver extra hjälp. Men det beskedet behöver också nå rektorn och skolhuvudmannen på ett systematiskt sätt för att resurserna ska kunna fördelas på ett riktigt sätt. Folkpartiet föreslår därför nya mål och nationella prov i läsning och skrivning i årskurs tre för att säkerställa att alla elever når skolans baskunskaper. Vi avser av samma skäl att införa betyg redan i årskurs sex och skriftliga omdömen från årskurs ett.

Mer tid till måste ges till skolans viktigaste ämne, svenska. Utan färdigheter i läsning och skrivning får eleverna svårigheter i alla andra skolämnen. Eleverna fick mer svenska i den sexåriga folkskolan än de får i dagens nioåriga grundskola. Detta måste korrigeras.

För de barn som har tradition hemifrån att studera och förkovra sig är läsläsning ingen konst. Det finns ordentligt med utrymme, ofta i ett eget rum och föräldrarna hjälper mer än gärna till. Men många barn saknar detta viktiga stöd. Därför bör skolan ställa upp med läsläsningshjälp. Detta är också ett stort område för frivilliginsatser. Många ideella föreningar har medlemmar som ställer upp. En annan idé är att elever på gymnasieskolan eller studenter från universitetet ställer upp som stöd i klassrummet eller med läsläsningshjälp och att denna insats räknas som en merit vid fortsatta studier eller arbete, t ex anges i betyget.

I de utsatta bostadsområdena är det inte tomt på sommaren. Många har inte råd att åka i väg på semestern och barnen och ungdomarna behöver något att göra. Olika fritidsaktiviteter är självklart nödvändiga, men också skolan bör kunna hålla öppet och erbjuda extra undervisning på loven. Detta tillämpas med stor framgång vid flera skolor och borde mana till efterföljd på andra håll.

Elever som inte når målen kan också erbjudas extra tid i form av ett extra skolår. Detta ska sättas in så tidigt i utbildningen som möjligt. Att som idag vänta med stödsatserna till gymnasiet individuella program, är helt förkastligt. Det individuella programmet tar emot elever som inte nått grundskolemålen i svenska, matematik och engelska. Elevers skolgång har till största delen redan passerat, medan eleven inte har lärt sig de grundläggande kunskaperna. Självfallet ska det finnas stöd och speciallärare även i gymnasiet, men att som idag ha ett individuellt program som är på väg att bli det största programmet får förstaårskursarna, fungerar inte. Det individuella programmet har blivit en utslagningsmaskin och merparten av dess resurser ska därför successivt föras över till grundskolans tidiga år.

Folkpartiets förslag i sammanfattning

1. Inför ett modernt ordningsomdöme, ett ordningsomdöme på terminsbetyget.
2. En elev som gör sig skyldig till våld, hot eller andra allvarliga kränkningar, ska kunna flyttas eller tillfälligt stängas av från skolan. Detta ska även gälla grundskoleelever.
3. Störande föremål ska beslagtas.
4. Allvarliga brott ska alltid polisanmälas.
5. Skolk ska skrivas in på betyget. För att få betyg i ett ämne, måste eleven ha varit närvarande i tillräcklig omfattning.
6. Studiebidragen ska dras in snabbare vid omfattande skolk.
7. En speciallärarutbildning med 500 utbildningsplatser ska starta.
8. Mål och nationella prov ska införas i årskurs tre i läsning och skrivning.
9. Mer tid till svenskämnet.
10. Elever som inte når målen ska ha rätt till extra tid i form av sommarstudier, eller ett extra läsår.